

**Riadiace stredisko ozónového smogového varovného systému vydáva signál
„UPOZORNENIE.“**

„Upozorňujeme, že v najbližších hodinách môže nastať smogová situácia.

Platnosť signálu sa začína o 16 hodine dňa 16. júla 2007 do odvolania.“

**1. PRVÁ INFORMÁCIA O ZISTENOM VÝSKYTE PREKROČENIA INFORMAČNÉHO
ALEBO VÝSTRAŽNÉHO HRANIČNÉHO PRAHU OZÓNU**

Dňa 16. 07. 2007 bol v Prievidzi na monitorovacej stanici Prievidza, Malonecpalská prekročený informačný hraničný prah ozónu – $180 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ (priemerná jedn hodinová koncentrácia prízemného ozónu).

Na ostatnom území SR neboli namerané žiadne prekročenia.

Obec	Monitorovacia stanica	Maximálna jedn hodinová koncentrácia $[\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}]$	Čas prekročenia	Typ signálu
Prievidza	Prievidz, Malonecpalská	184	16:00	Upozornenie

2. PREDPOVEĎ NA NASLEDUJÚCE POPOLUDNIE/DEŇ/DNI

2.1 GEOGRAFICKÁ OBLASŤ OČAKÁVANÝCH PREKROČENÍ INFORMAČNÉHO

Zvýšenie možno očakávať na celom území Slovenska do 22. 07. 2007.

2.2 OČAKÁVANÁ ZMENA V ZNEČISTENÍ

Po zadnej strane tlakovej výše nad severným Talianskom a Balkánom bude do strednej Európy pokračovať prílev teplého vzduchu od juhozápadu. Očakáva sa, že koncentrácie ozónu stúpnu a dôjde k prekročeniu výstražného hraničného prahu ozónu na území SR.

3. Informácie o dotknutej skupine populácie, možných zdravotných účinkoch a odporúčanom správaní

Ozón (trojatómová molekula kyslíka) je plyn rozpustný vo vode so silnými oxidačnými vlastnosťami, ktorý môže mať akútne i chronické účinky na zdravie.

3.1 INFORMÁCIA O RIZIKOVÝCH SKUPINÁCH OBYVATELSTVA

K najcitlivejším skupinám populácie na ozón patria starí ľudia, osoby s ochoreniami dýchacej a srdcovo – cievnej sústavy, alergici a astmatici, veľmi malé deti a tehotné ženy.

3.2 OPIS MOŽNÝCH ÚČINKOCH

Akútne účinky sa môžu pozorovať u citlivých osôb už od koncentrácií, ktoré prekračujú hodnotu informačného hraničného prahu ($180 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$) vo forme dráždenia očí, nosa a hrdla, pocitov tlaku na prsiach, kašľa a bolesti hlavy. U astmatikov môže vyvolávať záchvaty a príznaky z dráždenia dýchacích ciest.

Chronické účinky je možné očakávať pri opakovanom a dlhodobom vystavovaní organizmu zvýšenej koncentrácii ozónu a môžu sa prejavovať zápalovými ochoreniami dýchacích ciest a pľúc, zmenami v zložení krvi, zvýšením pohotovosti na alergickú reakciu, poruchami odolnosti organizmu.

3.3 ODPORÚČANÉ PREDBEŽNÉ OPATRENIA, KTORÉ BY MALA DOTKNUTÁ SKUPINA OBYVATELSTVA VYKONAŤ

Pre obmedzenie zbytočnej expozície ozónu v čase so zvýšenými koncentraciami prízemného ozónu v ovzduší považujeme za vhodné zabezpečiť tieto opatrenia:

- obmedziť dobu pobytu vonku
- skrátiť vetranie obytných miestností
- obmedziť fyzickú námahu vonku (fyzická práca, športové aktivity)
- nevykonávať aktivity, pri ktorých dochádza k úniku iných znečisťujúcich látok do ovzdušia napr. (natieranie, lepenie, brúsenie, prášenie, fajčenie, voľné spaľovanie)

Obmedzenia je potrebné dodržiavať a aktivity časovo obmedzovať tým viac, čím vyššie sú koncentrácie ozónu v ovzduší a čím rizikovejší z hľadiska zdravia sú exponovaní jedinci.

3.4 ZDROJ ĎALŠÍCH INFORMÁCIÍ

Podrobnejšie informácie o všetkých prekročeníach informačných alebo výstražných hraničných prahov prízemného ozónu, o aktuálnych hodnotách koncentrácií ozónu a ďalších znečisťujúcich látok ako aj informácie z oblasti kvality ovzdušia sú na www.shmu.sk a v pracovnom čase na hore uvedených kontaktoch. Podrobnejšie informácie o zdravotných účinkoch ozónu môžete získať v pracovnom čase na Regionálnych úradoch verejného zdravotníctva.

Organizácia	Kontakt
RÚVZ Bratislava	Tel. +421248281156 Mail ruvz.ba@szuba.sk
RÚVZ Banská Bystrica	Tel. 048/4367748 Mail kvetoslava.koppova@vzbb.sk
RÚVZ Košice	Tel. 055/6251517 Mail enviro@ruvzke.sk dietzova@pobox.sk
RÚVZ Nitra	Tel. 037/6560432 Mail hzp@ruvznr.sk
RÚVZ Prešov	Tel. 051/7580313 Mail miscikova@ruvzpo.sk
RÚVZ Trenčín	Tel. 032/6509516

	032/6509520 Mail hzp@ruvztn.sk hdm@ruvztn.sk
RÚVZ Trnava	Tel. 033/5512861 kl.221 033/5505041 Mail hauko@ruvztt.sk oohfp@ruvztt.sk
RÚVZ Žilina	Tel. 041/7233843-5 kl.121 Mail za.hzp@uvzsr.sk

4. INFORMÁCIE O PREVENTÍVNYCH OPATRENIACH NA ZNÍŽENIE ALEBO EXPOZÍCIE

4.1 URČENIE HLAVNÝCH ZDROJOV V RÁMCI SEKTOROV

Ozón je prenášaný vertikálne aj horizontálne. Na naše územie sa dostáva z prenosu z vyšších vrstiev troposféry, horizontálny diaľkový (transhraničný) prenos a lokálna fotochemická produkcia ozónu, a to z biogénnych aj antropogénnych emisií a prekursorov ozónu (NO_x, VOC, CO).

4.2 ODPORÚČANIA OPATRENÍ NA ZNÍŽENIE EMISÍ Z HLAVNÝCH ZDROJOV

Všetkým majiteľom prevádzok dotknutej oblasti prekročenia hraničných prahov ozónu sa odporúča obmedzenie prevádzok, kde dochádza k tvorbe prekursorov ozónu.